



# ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MŠ SPECIÁLNÍ KOLÍN

- vychází z analýzy předchozí práce, podmínek speciální MŠ
- byl projednán na pedagogické radě dne 27. 8. 2021

Platnost dokumentu od 1. 9. 2021

Poslední aktualizace k 30.8.2024

ŠVP zpracovala zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání Mgr. Marie Rybářová DiS.  
s kolektivem pedagogických pracovníků MŠ speciální a MŠ při oblastní nemocnici Kolín

# OBSAH

1	Identifikační údaje .....	1
2	Obecná charakteristika školy.....	2
	Charakteristika Školy při zdravotnickém zařízení v Kolíně (ŠpZZ) .....	3
3.	Podmínky pro vzdělávání .....	6
3.1	Věcné podmínky .....	7
	Věcné podmínky ve ŠpZZ.....	8
3.2	Životospráva .....	10
	Životospráva v ŠpZZ.....	11
3.3	Psychosociální podmínky.....	12
3.4	Organizace .....	16
3.5	Řízení MŠ .....	17
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	19
3.7	Spoluúčast rodičů .....	20
3.8.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP .....	22
3.8.2	Předměty speciálně pedagogické péče .....	23
3.9	Vzdělávání dětí nadaných.....	26
3.10	Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	26
4	Organizace vzdělávání .....	28
5	Charakteristika vzdělávacího programu .....	30
5.1	Cíle a záměry.....	31
5.2	Metody a formy vzdělávání .....	34
6	Vzdělávací obsah .....	35
6.1	Integrované bloky .....	36
6.2	Doplňkové programy MŠ speciální Kolín .....	57
7	Evaluační systém .....	59

## 1 Identifikační údaje

<b>Název a adresa školy</b>	Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín, příspěvková organizace Kutnohorská 179 280 02 Kolín IV <a href="#">odloučené pracoviště</a> <a href="#">Škola při zdravotnickém zařízení v Kolíně</a> <a href="#">Žižkova 146</a> <a href="#">280 02 Kolín III.</a>
<b>Identifikátor zařízení</b>	002 174 0804
<b>Právní forma, IČO</b>	příspěvková organizace, 70 831 378
<b>Kontakt</b>	telefon: 724 126 334, 321 723 092, <a href="#">724 322 774</a> email:
<b>Webové stránky</b>	<a href="http://www.zskolin.cz">www.zskolin.cz</a>
<b>Ředitelka školy</b>	Mgr. Ladislava Vavrincová
<b>Zřizovatel školy</b>	Středočeský kraj Zborovská 11 150 21 Praha 5
<b>Jídlna</b>	Střední průmyslová škola strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Heverova 191 280 02 Kolín IV <a href="#">Nemocnice Kolín</a> <a href="#">Žižkova 146</a>

## 2 Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se věnuje dětem s různým druhem a stupněm zdravotního postižení – dětem s vadami řeči, poruchou autistického spektra, dětem smyslově, tělesně i mentálně postiženým, dětem s kombinovanými vadami. Vznikla jako jediná tohoto typu v kolínském regionu v roce 1983.

K 1. 1. 2003, na základě usnesení Zastupitelstva Středočeského kraje, došlo ke zrušení Speciální mateřské školy Kolín jako organizační složky a k převodu práv a povinností na příspěvkovou organizaci Speciální školy Kolín, se sídlem Kutnohorská 179, Kolín 4.

Do této doby působila MŠ jako odloučené pracoviště, ale od roku 2006 se stala součástí ZŠ praktické a speciální. Mateřská škola pak působila pod názvem Základní škola a Mateřská škola Kolín, Kutnohorská 179, Kolín IV.

Dne 1. 9. 2011 došlo ke změně v názvu školy. V současné době působíme pod názvem Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola, příspěvková organizace. Nadále sídlíme v Kutnohorské ulici 179, 280 02 Kolín IV.

Mateřská škola (dále jen MŠ) je situována ve starší městské zástavbě na hlavní silnici vedoucí z centra města směrem na Kutnou Horu. Budova školy se nachází poblíž centra města v blízkosti autobusového i hlavního vlakového nádraží Kolín.

MŠ byla v roce 2006 přestěhována do nově zrekonstruovaných prostor z původně školního bytu, nacházejícího se v části přízemí budovy školy. V rozlehlé budově sídlí také základní škola, střední škola a SPC.

Mateřská škola má k užívání především dvě různě velké třídy vybavené standartním i speciálním nábytkem pro mateřské školy. Každá ze tříd je rozčleněna na herní a pracovní část. V herní části se nachází nejrůznější koutky, které poskytují dětem vhodné zázemí. Třídy jsou vybaveny zároveň speciálními pomůckami. Část každé třídy je též upravena k relaxaci dětí – polohovací vaky, gauče, křesílka. Větší ze tříd je využívána též ke společným akcím dětí a rodičů.

Součástí MŠ je také šatna dětí, technický koutek pro hospodárku s WC pro personál MŠ, přípravná a výdejna jídla i ložnice, jež slouží k odpočinku dětí.

MŠ je od 2. 9. 2013 trojtřídní s celkovou kapacitou 24 dětí. Mateřská škola nemá vlastní školní kuchyň, ale pouze přípravnou a výdejnu jídla. Stravování zajišťuje jídelna při Střední průmyslové škole Kolín. Stravu dováží pomocná kuchařka ve speciálních termoboxech.

Kromě prostor MŠ děti využívají i ostatní prostory školy. Patří sem např. pracovní a keramická dílna, která se nachází v suterénu školy, nebo školní tělocvična, kuchyň, snoezelen, místnost pro fyzioterapii.

Jako bezbariérový přístup do školy mohou všechny děti s tělesným postižením využívat vchod do areálu z boční ulice, kterým se do budovy dostanou přes malý dvorek. Tento vydlážděný dvorek je využíván v rámci pobytu dětí venku a slouží také jako dopravní hřiště pro jízdu na koloběžkách, tříkolkách a odrážedlech. Díky zdvižné plošině je celá škola bezbariérová.

Nedílnou součástí celého objektu školy je školní zahrada. Zahrada školy umožňuje pobyt dětí venku v jakémkoliv ročním období. Její velká rozloha nabídla vybudování různých zákoutí s pískovištěm, průlezkami, domečkem, skluzavkou a dalšími prvky pro hry a dostatečné pohybové vyžití dětí. Vzrostlými stromy se snažíme vytvořit stinná zákoutí, potřebná pro pobyt dětí na zahradě v letních měsících. Náš školní program je také zaměřen na spolupráci s rodinou, a proto i část zahradního pozemku byla řešena tak, abychom zde mohli realizovat společná odpoledne s rodiči a dětmi a zároveň tak využít i celou zahradu k tomuto účelu.

## Charakteristika Školy při zdravotnickém zařízení v Kolíně (ŠpZZ)

Škola na dětském oddělení nemocnice v Kolíně byla otevřena 1. prosince 1956, jako jednotřídní základní škola. Přesně o dva roky později, tedy 1. prosince 1958, byla založena Mateřská škola při OÚNZ v Kolíně. Z kroniky školy se dovídáme: *Hlavním úkolem školy je jednotné pedagogicko psychologické působení na ozdravný proces dětí. Maximální pozornost věnovat přístupu k dětem imobilním, dříve hospitalizovaným.* V tomto duchu tradice zdejší mateřská škola pokračuje dodnes.

Od 1. ledna 2002, na základě rozhodnutí Rady Středočeského kraje, došlo ke sloučení školy se Zvláštní školou Kolín na Speciální školy Kolín, Kutnohorská 179. Později došlo ke změně názvu škol na Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín, příspěvková organizace, Škola v Kolíně, Kutnohorská 179, Kolín IV.

Od 1. 1. 2002 pracuje škola jako dislokované pracoviště. K 1. 9. 2004 byla rozhodnutím krajského úřadu zrušena činnost Speciální základní školy při nemocnici. Škola se nyní sestává z jedné třídy mateřské školy a jedné třídy školní družiny a školního klubu.

Mateřská škola při zdravotnickém zařízení v Kolíně je od 1. 9. 2006 jednotřídní, výchovnou práci zajišťuje kvalifikovaná učitelka MŠ, speciální pedagog - Bc. Výchovně vzdělávací práce je v souladu s komplexně rehabilitační a léčebnou péčí. Logopedická a pohybově relaxační péče je realizována učitelkou MŠ. Práce mateřské školy je často individuální, zajišťuje vzdělávací péči nemocným dětem.

Škola pracuje na dětských odděleních nemocnice Kolín. Vlastní prostory pro práci s dětmi škola nemá. Pro potřeby vyučujících užívá škola šatnu, která slouží zároveň jako kabinet pro školní pomůcky.

S dětmi se pracuje s ohledem na jejich zdravotní stav, jak na pokojích, tak v prostoru, který je centrální, komunikační a zároveň slouží jako jídelna pacientů a recepce sester a lékařů.

Škola při plánování vychází ze zkušeností a analýzy školního roku. Školní vzdělávací program je shodný s ŠVP MŠ speciální v kmenové škole. V souladu s Rámcově vzdělávacím programem byl vypracován Třídní vzdělávací plán pro mateřskou školu. Je přizpůsobený pro práci s dětmi v nemocnici.

Výhody školy:

- možnost spolupráce s rodičem hospitalizovaného dítěte (ve velké většině případů)
- individuální práce s dětmi, nanejvýše malé skupiny dětí

Nevýhody školy:

- nemocné děti nebo zdravotně oslabené umístěné v nemocnici
- převážně krátkodobý pobyt dětí
- choroby a onemocnění dětí
- vytržení dítěte z přirozeného prostředí
- nutnost podřídit činnost školy lékařským zákrokům a ošetřením
- nemožnost vycházek a her venku = nemožnost přímého pozorování, kontaktu s přírodou, s okolím, sběru přírodnin aj.
- nelze vidět výsledky dětí v delším časovém horizontu
- nestálý kolektiv, který se mění i v průběhu dne

- výkyvy ve zdravotním stavu dětí, náladovost vzhledem k okamžité situaci
- omezený rozsah pohybu dětí
- nutnost sledovat diagnózy
- děti se většinou necítí v nemocnici šťastné
- absence herny
- televizor přístupný celý den (teď se budu dívat a nechci nic dělat)
- rodič nemá zájem o spolupráci se školou
- stále se zvyšující počet hospitalizovaných doprovodů dětí
- návštěvy od ranních hodin do pozdního večera

#### Rizika školy:

- kolísání počtu dětí
- nesprávně odhadnutý zdravotní stav dítěte
- rodič hodnotí zařízení ze svého pohledu celkově, neodděluje školu od zdravotnického zařízení

### 3. Podmínky pro vzdělávání

Tento blok vymezuje podmínky vzdělávání v naší mateřské škole s dílčími záměry, které bychom chtěli, dle možností ročních prováděcích plánů naplnit, abychom v této oblasti postupně dosáhli optimálního stavu pro vlastní vzdělávací proces.

### 3.1 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou vyhovující pro přijetí maximálního počtu 24 dětí od 2 do 8 let. Součástí školy je přípravná a výdejna jídla splňující podmínky pro přípravu a výdej jídel.

Prostorové podmínky mateřské školy jsou dostatečně velké a vyhovující pro skupinové i individuální činnosti dětí. MŠ je školou trojtřídní. K dispozici jsou dvě třídy a ložnice dětí. Ve větší ze tříd probíhá vzdělávání dětí třídy B (děti s kombinovaným typem postižení) souběžně se vzděláváním dětí třídy C (děti s PAS a kombinovaným postižením). V menší třídě A se vzdělávají děti s lehčím typem zdravotního postižení nebo děti s kombinovaným postižením. Prostředí tříd je přizpůsobeno zdravotnímu postižení dětí, je vybaveno speciálními hračkami, pomůckami a nábytkem, které splňují hygienické i bezpečnostní podmínky. Převážná část hraček a pomůcek je umístěna v nízkých policích, aby si je děti mohly samy brát a také samostatně ukládat. Vybavení je účelné pro hru (jako hlavní činnost dětí) i pro odpočinek, je zdravotně nezávadné a esteticky sladěné. K estetickému vzhledu prostředí přispívají rovněž výtvoři dětí, jejich práce jsou umístovány v prostorách tříd i šatny, aby byly dostupné na pohled jak dětem, tak jejich rodičům. Děti z MŠ se podílejí i na výzdobě dalších prostor školy.

Herny dětí jsou rozděleny do hracích koutků za účelem získání soukromí pro děti, ale slouží i k pohybovým aktivitám. Ve všech prostorách je zajištěna dostupnost a přehlednost hraček, pomůcek a materiálů pro tvořivou činnost dětí, které jsou stále doplňovány podle potřeb a finančních možností.

Nevýhodou je umístění WC a umývárny, která je mimo prostory MŠ. Každé dítě má svůj oddělený věšák na ručník. Dítě se zde orientuje podle své značky a podle piktogramů a procesuálních schémat.

Šatna dětí je společná pro všechny třídy. Prostorově není velká, ale dostačující. Každé dítě má svou skříňku opatřenou značkou. Děti, které to potřebují, mají na skříňce nalepené procesuální schéma pro svlékání a oblékání. Zdi šatny jsou využívány pro výstavy prací a výrobků dětí. Nástěnka v šatně třídy je jedním z informačních zdrojů pro rodiče.

MŠ využívá dopravní hřiště vybudované na dvoře školy. MŠ disponuje také velkým množstvím pomůcek na dopravní výchovu. Děti využívají koloběžky, tříkolky a odrážedla, jejichž technický stav je pravidelně kontrolován.



MŠ obklopuje zahrada školy. Její rozloha je dostačující, vybavení zahradním náčiním je řešeno takt, aby bylo zajištěno dostatečné využití pro všechny děti se zřetelem k zajištění bezpečnosti. Postupně se podařilo vytvářet různá zákoutí se stinnými místy, pro možnost pobytu i v letních teplých měsících. Zahrada je postupně obohacována o nové herní prvky. Prostory mateřské školy a zahrada zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavně udržováno ve velice dobré kvalitě, splňuje hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, hluku, alergizujících či jedovatých rostlin apod. Veškeré herní prvky podléhají pravidelné bezpečnostní kontrole.

K dalšímu materiálně technickému vybavení MŠ náleží: iPad, switch komunikátor, mobilní telefon, PC, rádio s CD přehrávačem, dětská a učitelská knihovna. IT mohou děti využívat v rámci společných akcí s žáky ze ZŠ nebo po dohodě s kolegy.

### **Záměry:**

- *průběžné doplňování školních potřeb, speciálních a didaktických pomůcek a hraček podle aktuálních potřeb*
- *doplnění dalších herních prvků na školní zahradu – mlhoviště pro osvěžení dětí v letních měsících, vyřešit úpravu povrchu mezi herními prvky na školní zahradě (zabránění prašnosti prostředí), upravit bezprostřední okolí pískoviště (zabránění zanášení písku do trávy)*

### Věcné podmínky ve ŠpZZ

Mateřská škola je školou jednotřídní o třech odděleních. Učitelka pracuje střídavě na oddělení VD, MD a na DCH. Vždy tam, kde je více předškolních dětí nebo, kde se nachází více dětí bez doprovodu rodičů. Pro činnost školy není vyhrazen žádný, pouze její, prostor.

Na oddělení dětské chirurgie probíhá výchovná činnost převážně na pokojích, případně v centrálně komunikačním prostoru na chodbě oddělení. Záleží na počtu dětí aktuálně upoutaných na lůžku, na počtu chodících dětí a jejich možnostech. Prostředí na dětské chirurgii je rušnější než na dětských odděleních VD a MD, neboť v centrálně komunikačním prostoru se sdružují rodiče pacientů s ambulantními výkony, rodiče pacientů čekajících na propuštění a

nově přijímaní pacienti. Návštěvy probíhají celodenně. Děti na tomto oddělení mívají kratší dobu hospitalizace.

Práce s dětmi probíhá často na pokojích, na lůžku, dle zdravotního stavu dětí je využíván centrální prostor. Na všech odděleních mohou děti během hospitalizace doprovázet rodinní příslušníci. Tato možnost je velmi hojně využívána.

Potřeby a pomůcky pro práci s dětmi jsou umístěny shodně na všech odděleních. Kapacita úložných prostor je na počet hospitalizovaných dětí přiměřená. Občas je podle potřeby nutno pomůcky donášet z kanceláře školy, přenášet si je z jiného patra. Hračky, hry a knihy určené pro volný čas dětí, jsou uloženy ve volně přístupných skříňkách na oddělení. Frekvence opotřebení her, hraček a pomůcek je vysoká. Rodiče často počítají s tím, že dítě bude vybaveno hračkami v nemocnici. Proto se jeví nezbytným hry a hračky často obnovovat.

Potřeby na vybavení školy pomůckami a případné problémy jsou průběžně konzultovány s vedením školy. O vybavení Školy při zdravotnickém zařízení rozhoduje vedení školy.

Záměry:

*průběžné doplňování školních potřeb, pomůcek, her a hraček*

### 3.2 Životospráva

Provozní řád školy nastavuje interval mezi podávanými jídly s ohledem na individuální potřeby zdravotně postižených dětí. Děti se dle svých možností spolupodílejí na přípravě ke stolování. Cílem je, aby stolování vnímaly také jako společenský akt. Zároveň chceme, aby se staly spoluúčastníky přípravy jídla, samozřejmě se zřetelem k věkovým a individuálním zvláštnostem dětí. Děti si při svačině volí a berou jídlo samy, pokud to umožňuje jejich postižení. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Do jídelníčku zařazujeme ovoce nebo zeleninu ke svačinkám, kdy si děti samy vyberou to, co mají rády a mohou zároveň poznat nové chutě. Děti k jídlu motivujeme, ale nenutíme. Vždy respektujeme individuální zvláštnosti dítěte, druh, stupeň postižení, pokud je to potřeba, děti dokrmujeme. Některým dětem je třeba jídlo porcovat na menší části, některým mixovat, pro některé se připravuje jídlo s omezením určitých potravin.

Po celý den je zajištěn pitný režim, a to výběrem slazeného či neslazeného nápoje. Každé dítě má svůj hrneček a samo se obsluhuje. Na zahradě mají děti k dispozici pití v uzavíratelných nádobách. Děti jsou průběžně vybízeny učitelkou k častému pití.

Donáška a konzumace potravin z domova v rámci pobytu dítěte v mateřské škole je povolena jen výjimečně, a to ze zdravotních důvodů a na základě potvrzení lékaře.

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Učitelky podávají dětem léky, jen pokud je užívají dlouhodobě, a to pouze po řádném vyplnění Žádosti zákonného zástupce o podávání léků v MŠ. Učitelka může též podat lék Diazepam per rectum (5/10mg), a to v případě poskytnutí první pomoci při epileptickém záchvatu. Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.

Snažíme se poskytnout dětem každodenní dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku, s ohledem na počasí a kvalitu ovzduší. Dostatek pohybu je dětem umožněn i v průběhu dne v interiéru školy.

Děti jsou ukládány k polednímu spánku dle jejich potřeby. Dětem, které nemají potřebu spánku, jsou po poslechu čtené pohádky nabídnuty klidové činnosti v jedné ze tříd.

#### **Záměry:**

- *naučit děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu*
- *zařadit do jídelníčku (po dohodě s vedoucí školní jídelny) pestřejší dopolední i odpolední svačiny – obohatit je o různé druhy pomazánek, zařadit do jídelníčku více tmavého pečiva*

## Životospráva v ŠpZZ

- Plnohodnotná a vyvážená strava je z nemocniční kuchyně. Diety určuje lékař.
- Pitný režim je zajištěn možností nalévat si čaj kdykoli v průběhu dne, pacienti mají často své nápoje.
- Ostatní režim - spánek vyšetření a podobně, je určován zdravotníky.

### Záměry:

*Průběžně sledujeme pitný režim*

*Plně respektujeme nařízení zdravotníků*

### 3.3 Psychosociální podmínky

Nově přichozím dětem je nabízena postupná adaptace dětí s maximálním respektem k jejich individuálním potřebám. To znamená, že dítě po tuto dobu chodí do MŠ po kratších časových úsecích, aby se v klidu přizpůsobilo novému prostředí a situaci. Tato doba může být kratší i delší, podle potřeb dítěte.

Všichni zaměstnanci školy dětem vytvářejí takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování, norem a pravidel, která jsou ve škole stanovena. Děti se podílí na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly. Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme děti pracovat samostatně i ve skupině, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Vzájemný vztah všech zaměstnanců a dětí je založen na důvěře, taktu a ohleduplnosti, je nepřipustné jakékoli podceňování nebo zesměšňování dětí.

#### **Záměry:**

- *zapojovat i rodiče do prosociálního chování, podpořit je v chování vedoucí ke správné adaptaci*
- *podporovat projekty, které otevřou školu a vytvoří z ní jádro komunitního života, centrum pro sociální aktivity*

### **Kroky ke správné adaptaci**

#### ***Ve vztahu rodiče – škola – co doporučujeme***

Rozumně připravit dítě na docházku do MŠ, pozitivně motivovat.

Před nástupem dítěte do MŠ je vhodné toto zařízení i s dítětem několikrát navštívit.

Navazovat rozhovory s učitelkami za účelem předat co nejvíce poznatků o dítěti, diagnóze.

Sdělit učitelkám své požadavky a představy o dění v MŠ.

Naučit dítě v rámci jeho možností základním dovednostem v sebeobsluze, samostatnosti.

Základním předpokladem úspěšnosti adaptace je zvládnout celou situaci samotnými rodiči.

První nástup dítěte uskutečnit za přítomnosti rodiče, který se bude třeba opakovat a postupně zkracovat délku.

Podávat dítěti pravdivé informace – ne přijdu „za chvíličku“ a dítě je v MŠ celý den.

Účastnit se dle svých možností akcí školy.

Snažit se sladit režimové prvky MŠ s domovem.

Ráno, před odchodem do MŠ, dát dítěti dostatek času na všechny úkony, snažit se vyloučit jeho rozladění.

Při předávání dítěte učitelce informovat o všech důležitých skutečnostech.

Po delší nepřítomnosti v MŠ opakovat stejný postup jako na začátku docházky.

### ***Ve vztahu předškolní pedagog – rodiče – co děláme***

- Přistupujeme k dítěti s úctou a důvěrou.
- Známe podrobně lékařskou diagnózu dítěte a klademe na dítě přiměřené požadavky, trpělivě pomáháme při činnostech, které dítě nezvládá.
- Posilujeme pocit dítěte, že je v bezpečí. Navazujeme kladný osobní kontakt, který by se měl prohlubovat.
- Přítomnost rodičů vítáme s ochotou, přátelsky.
- Snažíme se sladit denní životosprávu a potřeby dítěte s požadavky rodičů.
- Vymezuujeme co největší časový prostor volné hry dětí.
- Nenutíme děti k účasti ve společně řízených činnostech.
- Rozvíjíme komunikační dovednosti dětí.
- Pečujeme o bezpečnost dětí.
- Uplatňujeme nové trendy v pedagogické práci.
- Aktivujeme a motivujeme dítě k činnostem, citlivě ho hodnotíme.
- Při individuální práci důsledně diferencujeme požadavky kladené na děti, posilujeme v nich sebedůvěru a jistotu.

### ***Ve vztahu ostatní zaměstnanci MŠ – rodiče, pedagog***

- Vysoké pracovní nasazení celého kolektivu školy.
- Spolupracujeme se zaměstnanci ZŠ (speciální pedagogové, psychologové, logoped).
- Navazujeme s dětmi kladné osobní vztahy.
- Všichni pracovníci školy zohledňují individuální zvláštnosti dětí.
- Ochotně a přátelsky komunikujeme s rodiči.

### Psychosociální podmínky v ŠpZZ

- Denní řád je podřízen potřebám oddělení.
- Činnosti dětí je nutné aktuálně podřídit stavu nemocných dětí, nepřetěžovat je.
- Práce s dětmi je závislá na tom, zda dítě má právě návštěvu.
- Respektujeme individuální potřeby a možnosti dětí a tak napomáháme jejich uspokojování.
- Požadavky, na děti kladené, musí být vždy přiměřené.

### Záměry:

*Vytváříme prostředí, ve kterém se děti budou cítit spokojeně, jistě a bezpečně*

*Podporujeme aktivní spoluúčast dítěte*

*Dáváme všem dětem zažít radost z výsledků jejich činnosti*

### Adaptační program v ŠpZZ

Škola při nemocnici poskytuje dětem předškolního věku přiměřené zaměstnání, zábavu a hry, a tak nejlépe napomáhá rozvoji jeho duševních schopností. Nejdůležitějším posláním speciální školy při nemocnici je usnadnit a zpříjemnit dětem pobyt v nemocnici tak, aby se urychlil proces jejich uzdravování. Výchovně vzdělávací práce učitelky mateřské školy při nemocnici je převážně individuální a vyžaduje flexibilní přípravu i organizaci výchovné činnosti. Do nemocnice přichází nemocné dítě proto, aby bylo léčeno. Léčebný režim je tedy základním zájmem celého zařízení. Zaměstnávání nemocných dětí je doplňkem léčebné péče. Proto učitel

ve Škole při zdravotnickém zařízení nemůže považovat léčebné zákroky, prováděné v průběhu dne, dle potřeby zdravotníků, za narušování jeho výchovně vzdělávací práce s dětmi. Po odeznění akutního stavu onemocnění dítěte je po dohodě s lékařem možné většinu nemocných dětí zapojit do činnosti školy.

Rozvoj dítěte a jeho schopností učení – respekt a uznání v ŠpZZ

Uspokojovat všechny fyziologické potřeby dětí, zajistit jim pocit spokojenosti, bezpečí, porozumění, lásky, poskytovat srovnatelné životní i vzdělávací podmínky dětem ze skupin sociálně, ekonomicky, zdravotně, etnicky či jazykově znevýhodněných, rozvíjet vztahy k poznání, učení především poznatkovou zkušeností, chápat, objevovat, rozumět, podporovat výchovné působení rodiny, zvyšovat sebedůvěru dětí i rodičů.

Podpora osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost naplňovat potřeby a rozvíjet osobní možnosti, získávat zkušenosti v nejširším slova smyslu, umožnit prožívat uspokojení z úspěchu a překonávání překážek, poznávat sebe sama a své možnosti, rozvíjet přizpůsobování se, zvládat stres, posilovat sebekontrolu a duševní odolnost.

Osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost – mezilidské vztahy – rozvíjet vztahy s okolím, k přírodě, k lidem, poznávat obecně lidské, společenské, kulturní hodnoty, vytvářet správné mezilidské vztahy – rovnost, soucítění, solidarita, tolerance, stejná hodnota, podpora k životnímu optimismu.

### 3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný a přizpůsobivý k individuálním možnostem a potřebám dětí. Každý den před svačinou jsou zařazovány pohybové aktivity a minimálně 1x v týdnu využíváme tělocvičnu školy.

Každé dítě má dostatek času i prostoru dokončit hru, činnost dle svého pracovního tempa. Ve třídách se nacházejí klidové koutky, kde děti najdou potřebné zázemí i soukromí.

Veškeré řízené aktivity jsou organizovány metodou názornosti, experimentu a zkušenosti. Spontánní a řízené aktivity jsou vyvážené.



Pracujeme individuálně, ve skupinách i frontálně. Děti jsou vhodně motivovány k vlastní aktivitě.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

## Organizace v ŠpZZ

Organizace MŠ při nemocnici odpovídá organizaci MŠ pro zdravé děti. Děti jsou zařazeny do jedné třídy o třech odděleních. Výchovnou práci zajišťuje jedna učitelka. Výchovně vzdělávací práce je v souladu s komplexně rehabilitační a léčebnou péčí. Logopedická a pohybově relaxační péče je v MŠ realizována učitelkou MŠ

Děti hospitalizované v nemocnici jsou zařazovány do MŠ bez dalšího řízení s doporučením ošetřujícího lékaře a písemným souhlasem zákonného zástupce dítěte. Časový rozsah a organizaci vzdělávání dítěte si určí po dohodě s ošetřujícím lékařem vyučující učitelka.

Přeřazování dítěte MŠ na kmenovou školu se děje automaticky dnem propuštění z nemocničního léčení. Písemné zprávy se nezasílají.

Pracovní náplň dne zaznamenává učitelka MŠ do třídní knihy pro MŠ. Děti zařazené do výchovně vzdělávací činnosti MŠ jsou zapsány do přehledu docházky a seznamu žactva. Celkový počet dětí jednotlivých součástí školy, týdenní a měsíční průměry jsou evidovány ve výkaze o počtu žactva.

Záznamy o zdravotním stavu a rozsahu zdravotního oslabení jsou evidovány zdravotníky. Záznamy školy jsou vedeny na předepsaných blanketech SEVT.

### 3.5 Řízení MŠ

Ředitelka školy rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb, odpovídá za zajištění dohledu nad dětmi ve škole. Vedení v MŠ dále přebírá zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání, v její nepřítomnosti je zastupovaná určenou učitelkou.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovní smlouvě a pracovní náplni.

Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, spolupráci se zákonnými zástupci dětí, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitelka, spolu se zástupkyní ředitelky pro předškolní vzdělávání, vytváří prostor na spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění v mateřské škole.

Tvorba ŠVP a TVP je výsledkem celého týmu MŠ, vychází z podrobné analýzy a evaluačních výstupů.

Ředitelka a zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání provádějí pravidelnou, ale i namátkovou kontrolní a evaluační činnost, dle kontrolního plánu i v případě řešení náhlého problému.

Ředitelka školy spolu se zástupkyní ředitelky pro předškolní vzdělávání vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce.

V mateřské škole je vytvořen informační systém, a to jak uvnitř MŠ, tak navenek.

#### **Vnitřní informační systém:**

- osobní rozhovor s každým pracovníkem dle potřeby
- nástěnka pro přenos informací s delší platností
- porady pro organizační záležitosti (jednou týdně nebo podle potřeby)
- porady vedení školy podle aktuální potřeby
- pedagogické/provozní porady podle plánu porad (zpravidla 1x týdně)

#### **Vnější informační systém:**

- webové stránky poskytují informace dlouhodobějšího charakteru
- informace pro rodiče v šatnách – operativní zprávy
- individuální rozhovory s rodiči – pro každodenní přenos informací
- podklady pro výroční zprávu zřizovateli
- posílání informací rodičům prostřednictvím emailu

MŠ dále spolupracuje se zřizovatelem a orgány státní správy, samosprávy. Dále MŠ spolupracuje dle potřeby s ostatními základními školami, mateřskými školami i jinými organizacemi a odborníky, je v úzkém kontaktu s pracovníky PPP a SPC.

#### **Záměry:**

- *vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů předškolního vzdělávání*
- *vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v MŠ cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí*

#### **Řízení MŠ v ŠpZZ**

Škola při zdravotnickém zařízení spadá pod vedení ředitelky školy.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovní smlouvě a pracovní náplni učitelky MŠ při zdravotnickém zařízení,

#### **Záměry:**

*Učitelka MŠ se průběžně vzdělává samostudiem*

*Učitelka MŠ se chová profesionálně v souladu se společenskými pravidly*

### 3.6 Personální a pedagogické zajištění

Počet a složení pedagogických pracovníků stanoví ředitelka školy, odvíjí se od počtu dětí a stupně jejich postižení, počtu tříd a délky provozu MŠ (PHmax a PHAmax) v daném školním roce. Všichni zaměstnanci školy vzájemně spolupracují a tvoří profesionální tým.

Všechny učitelky MŠ mají předepsanou odbornou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání využívají též nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT pro své další vzdělávání. Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti a na změny v předškolním vzdělávání.

V MŠ pracují též asistentky pedagoga a jejich počet se odvíjí od počtu dětí a stupně jejich přiznaného podpůrného opatření v daném školním roce. Podle potřeby může v MŠ působit i osobní asistent.

Všichni zaměstnanci MŠ pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, jednají a chovají se tak, aby byli vždy na profesionální úrovni v souladu se společenskými pravidly.

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Specializované služby, jako je logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajištěny ve spolupráci s příslušnými odborníky – logoped, pediatr aj.

Úklid prostor MŠ a provoz v kuchyni MŠ, včetně dovozu, přípravy a vydávání jídel zajišťuje jedna provozní pracovnice.

#### **Záměry:**

- *udržet stabilní kolektiv pracovníků*
- *hledat další možnosti spolupráce*
- *nadále aktivně podporovat další vzdělávání všech zaměstnanců MŠ*

*V MŠ při zdravotnickém zařízení pracuje jedna učitelka.*

#### **Záměry:**

*Vzájemná oboustranná spolupráce s vychovatelkou ŠD*

### 3.7 Spoluúčast rodičů

Naším cílem je navázat úzkou spoluprací s rodinou. Již při přijímání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče možnost nahlédnout do prostor školy, získat základní povědomí o průběhu dne v naší mateřské škole a seznámit se se ŠVP. Rodiče i veřejnost nás mohou navštívit na dni otevřených dveří (1xročně) nebo si domluvit individuální návštěvu. Velký důraz klademe na úzkou spoluprací v době adaptačního procesu a naši společnou cestu zahajujeme vždy před začátkem školního roku informativní schůzkou. S rodiči se pravidelně setkáváme na besídkách (2xročně) a na třídních schůzkách (2xročně). Rodiče mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek. V souvislosti s co největší informovaností o rozvoji a pokrocích dětí vytváříme prostor pro individuální konzultace. Všichni zaměstnanci jednají s rodiči taktně, ohleduplně a za všech okolností chrání soukromí rodiny. Využíváme též pomoci a aktivity rodičů např. při drobných opravách hraček, sponzorské dary. Zprostředkováváme kontakt rodičů s dalšími odbornými pracovníky (klinický psycholog, logoped, odborní lékaři aj.).

#### **Záměry:**

*hledat nové formy spolupráce s rodinou (využít povolání rodičů, jejich zájmů) vytvářet cestu důvěry a vzájemné spolupráce (častější setkávání, společné akce)*

#### **Spolupráce s ostatními institucemi**

Cílem činností ŠVP je co nejlepší vytvoření kompetencí pro skutečný život (nejen pro situaci ve třídě či v rodině). Proto se snažíme spolupracovat s mnohými organizacemi nejen v rámci města. Spolupracujeme se mateřskými školami, se základními školami, s Městskou policií v Kolíně, s hasiči a záchranáři a jinými organizacemi.

#### **Spoluúčast rodičů v ŠpZZ**

**Paní učitelka spolupracuje s rodiči hospitalizovaných dětí:**

- pouze nahodile v případě setkání v době návštěvy u dítěte
- cíleně v případě projeveného přání rodičů
- cíleně a soustavně v případě hospitalizace rodinného příslušníka společně s dítětem.

Spolupráce s rodiči hospitalizovaných dětí se vždy odvíjí od rozhodnutí, potřeb a přání rodičů. Pracovnice školy se rodičům snaží maximálně vyjít vstříc.

Paní učitelka se průběžně informuje o zdravotním stavu dětí u sester a lékařů na odděleních. Případné nejasnosti konzultuje s lékaři. S lékaři také konzultuje vhodnost a míru zatížení dětí, jejich zapojení do výchovné činnosti mateřské školy.

#### Záměry:

*Maximálně vyjít vstříc přáním rodičů v souladu s potřebami zdravotníků*

### 3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve spolupráci s odbornými pracovníky a s rodiči poskytujeme dětem se speciálními vzdělávacími potřebami podpůrná opatření, která potřebují k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv.

Ve vztahu k charakteru a stupni postižení dítěte je snahou pedagogů a asistentů pedagoga vytvořit vždy optimální podmínky k rozvoji osobnosti, k učení, ke komunikaci s ostatními a pomoci dítěti, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Děti, které se vzdělávají v MŠ speciální Kolín, se ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory jejich vzdělávání je tedy plné zapojení a maximální využití jejich vzdělávacího potenciálu.

MŠ speciální navštěvují děti na základě doporučení ŠPZ s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně výše, některým dětem učitelé ve spolupráci s dalšími odborníky zpracovávají individuální vzdělávací plán (dále jen IVP). IVP je vypracován na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) jako podpůrné opatření. IVP vychází ze ŠVP MŠ speciální a vyhovuje vzdělávacím potřebám jednotlivých dětí. Všechny děti jsou hodnoceny průběžně. Hodnotící pokroky dětí jsou zaznamenávány do hodnotícího dotazníku vždy jednou za 3 měsíce.

### 3.8.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

IVP vytváří třídní učitelka dítěte (ve spolupráci s druhou učitelkou ve třídě) na základě doporučení ŠPZ a zároveň na základě speciálně pedagogické diagnostiky, a to zpravidla do konce měsíce září. Výjimkou je dlouhodobá absence dítěte nebo nástup do MŠ v průběhu školního roku. V tomto případě platí, že IVP je sestaven do jednoho měsíce od zahájení pravidelné docházky dítěte do MŠ. Zpracovaný IVP stvrdí obě učitelky ve třídě, do které dítě dochází, svým podpisem.

Po vytvoření je IVP konzultován s rodiči dítěte. Konzultaci je přítomna třídní učitelka a alespoň jeden zákonný zástupce dítěte, který svou konzultaci stvrdí svým podpisem. Pokud rodič nemá závažné připomínky, je takto zkonzultovaný plán předán pracovníkům ŠPZ, kteří zkontrolují, zda jeho obsah odpovídá metodickému doporučení ŠPZ a také ho stvrdí svým podpisem.

Takto vytvořený IVP je předán ke kontrole a podpisu ředitelce školy.

IVP je potom základním materiálem pro práci s konkrétním dítětem s přiznanými podpůrnými opatřeními. Je průběžně naplňován a vyhodnocován.

Do konce měsíce ledna (konec prvního pololetí) třídní učitelka zhodnotí pokroky dítěte za první pololetí a napíše dodatek IVP. Dodatek k IVP je opět konzultován se všemi zúčastněnými v procesu výchovy a vzdělávání dítěte, tak jako při tvorbě IVP a stvrzen jejich podpisy.

Na konci školního roku zhodnotí třídní učitelka pokroky dítěte na základě IVP a dodatku k IVP a napíše zhodnocení IVP. Toto konzultuje s rodiči dítěte. Hodnocení IVP a dodatku k IVP je poté také výchozím materiálem pro tvorbu IVP v dalším školním roce.

IVP dítěte a jeho dodatek je platný vždy jeden školní rok.

### 3.8.2 Předměty speciálně pedagogické péče

#### *Podpůrná opatření druhého stupně*

Charakter vzdělávacích potřeb dítěte je ovlivněn zejména aktuálním zdravotním stavem dítěte, opožděným vývojem, mírným oslabením sluchových nebo zrakových funkcí, mírnými řečovými vadami, oslabením dorozumivacích schopností, poruchami autistického spektra s mírnými obtížemi, odlišným kulturním prostředím a jinými životními podmínkami dítěte. Problémy dítěte ve vzdělávání lze charakterizovat jako mírné a lze je obvykle kompenzovat s využitím speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek a úpravami pedagogické práce.

Metody výuky reflektují možnosti a potřeby dítěte ve vztahu k věku, rozvíjejí myšlení, paměť, pozornost, vnímání, motoriku, stimulují vývoj dítěte. Vedou zároveň k osvojení vědomostí, dovedností a postojů. Pomáhají překonávat nepřipravenost na školu a z toho plynoucí selhávání ve školních dovednostech. Zahrnují intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí dítěte, podporují připravenost na praktické činnosti.

Úprava obsahu a výstupů vzdělávání je nutná v dílčích oblastech, které dítě vzhledem ke svým speciálním vzdělávacím potřebám (dále jen SPV) nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem. Obsah vzdělávání se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru SPV a je vytyčen v IVP.

Organizace výuky a průběh vzdělávání dítěte respektují specifika podmínek, které usnadní výchovu a vzdělávání dítěte, včetně možností využívání speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek a postupů. Podporujeme sociokulturní adaptaci dítěte jeho zapojením do třídního kolektivu.

Hodnocení výchovně vzdělávacích pokroků dětí je obsaženo v IVP a zohledňuje omezení dítěte, ale především jeho pokroky ve vzdělávání.

Intervence je zajišťována pedagogickými pracovníky školy – speciálními pedagogy v MŠ, poradenskou pomocí pracovníky ŠPZ, školním logopedem.

Při přijímání dětí s druhým stupněm podpůrných opatření je uzpůsoben průběh přijímacího řízení s respektem k funkčním důsledkům SPV dítěte, jeho onemocnění nebo zdravotního postižení, které mohou ovlivnit průběh přijímacího řízení.

Pomůcky pro děti s přiznaným druhým stupněm podpůrných opatření – lze použít speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky při dodržení normované finanční náročnosti.

#### *Podpůrná opatření třetího stupně*



Charakter vzdělávacích potřeb dítěte je nejčastěji ovlivněn poruchami chování, těžkou poruchou dorozumívacích schopností, řečovými vadami těžšího stupně, poruchami autistického spektra, lehkým mentálním postižením, zrakovým či sluchovým postižením, tělesným postižením, odlišným kulturním prostředím a jinými životními podmínkami dítěte. Je zde vyžadována podpora pedagogického pracovníka asistentem pedagoga, využívání prostředků alternativní a augmentativní komunikace podle potřeb dítěte, spolupráce s dalšími odborníky.

Uplatňujeme všechny vhodné metody jako v předchozím stupni podpůrných opatření se zaměřením na podporu dovedností a kompetencí dítěte. Tyto zahrnují intervence na podporu oslabených či nefunkčních dovedností a kompetencí dítěte, rozvoj řečových a poznávacích funkcí, nácvik sebeobslužných dovedností a sociálních kompetencí. Podporujeme sociální začlenění a vytváření pozitivních postojů kooperativního učení.

Upravujeme obsah vzdělávání dítěte v dílčích oblastech, které dítě vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám a zdravotním omezením nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem. Obsah vzdělávání dětí se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků, na základě doporučení podpůrných opatření školských poradenských zařízení a je vytyčen v IVP.

Organizace výuky a průběh vzdělávání dítěte respektují specifika podmínek, které usnadní výchovu a vzdělávání dítěte, včetně možností využívání speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek a postupů, úpravy pracovního prostředí a pracovního místa dítěte. Využíváme úprav organizace výuky na podporu lepší koncentrace pozornosti dětí. Podporujeme organizaci výuky asistentem pedagoga.

Podpůrná opatření ve třetím stupni zahrnují využívání asistenta pedagoga, využívání dalších pedagogických pracovníků – školního psychologa, logopeda.

Hodnocení výchovně vzdělávacích pokroků dětí je obsaženo v IVP a zohledňuje omezení dítěte, ale především jeho pokroky ve vzdělávání.

Intervence je zajišťována pedagogickými pracovníky školy – speciálními pedagogy v MŠ, poradenskou pomocí pracovníky ŠPZ, školním logopedem, školním psychologem, pracovníky specializovaných ŠPZ (např. SPC Eda).

Při přijímání dětí se třetím stupněm podpůrných opatření je uzpůsoben průběh přijímacího řízení s respektem k funkčním důsledkům SPV dítěte, jeho onemocnění nebo zdravotního postižení, které mohou ovlivnit průběh přijímacího řízení. Pokud je to potřebné, umožní ředitel školy přítomnost asistenta pedagoga.

Pomůcky pro děti s priznaným třetím stupněm podpůrných opatření – lze použít speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky při dodržení normované finanční náročnosti.

### *Podpůrná opatření čtvrtého stupně*

Podpůrná opatření tohoto stupně jsou určena zejména pro žáky se závažnými poruchami chování, se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, s těžkým zrakovým nebo sluchovým postižením, se závažnými vadami řeči, s poruchami autistického spektra, se závažným tělesným postižením.

Metody výuky zahrnují všechna doporučení předchozích stupňů podpůrného opatření. Uplatňované metody výuky jsou významně ovlivňovány využíváním prostředků augmentativní nebo alternativní komunikace – využíváme systémy bez pomůcek (mimiku, gesta, znak do řeči), i s pomůckami (piktogramy, fotografie, komunikační knihy, switch komunikátor). Využívání speciálních didaktických pomůcek, postupů a kompenzačních pomůcek umožňuje dosahovat u dětí maxima jejich potenciálu.

Úprava obsahu vzdělávání dítěte je v řadě oblastí, které dítě vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám a zdravotním omezením nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem. Úprava výstupů ze vzdělávání je v souladu s možnostmi dětí, které vyplývají z jejich speciálních vzdělávacích potřeb, snažíme se využívat maximálně potenciál ke vzdělávání dítěte při zachování pozitivní motivace ke vzdělávání, s cílem přípravy na, co nejvíce samostatný, život.

Organizace výuky a průběh vzdělávání dítěte respektují nároky na prostorové uspořádání třídy a pracovního místa, práce s dítětem se přizpůsobuje režimovým opatřením ve vztahu ke stravování, podávání léků, nárokům na dodržování hygieny, střídání činností a odpočinku. Je zde možnost působení osoby – osobního asistenta, který poskytuje dítěti po dobu jeho pobytu v MŠ podporu podle jiných právních předpisů.

Podpůrná opatření ve čtvrtém stupni zahrnují využívání asistenta pedagoga, využívání dalších pedagogických pracovníků – školního psychologa, logopeda, dále také podle potřeby využití osobního asistenta.

Hodnocení výchovně vzdělávacích pokroků dětí je obsaženo v IVP a zohledňuje omezení dítěte, ale především jeho pokroky ve vzdělávání.

Intervence je zajišťována pedagogickými pracovníky školy – speciálními pedagogy v MŠ, poradenskou pomocí pracovníky ŠPZ, školním logopedem, školním psychologem, pracovníky specializovaných ŠPZ (např. SPC Eda).

Při přijímání dětí se čtvrtým stupněm podpůrných opatření je uzpůsoben průběh přijímacího řízení s respektem k funkčním důsledkům SPV dítěte, jeho onemocnění nebo zdravotního postižení, které mohou ovlivnit průběh přijímacího řízení. Pokud je to potřebné, umožní ředitel školy přítomnost asistenta pedagoga.

Pomůcky pro děti s priznaným čtvrtým stupněm podpůrných opatření – lze použít speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky při dodržení normované finanční náročnosti.

### *Podpůrná opatření pátého stupně*

Podpůrná opatření tohoto stupně jsou určena výhradně dětem s nejtěžšími stupni zdravotních postižení, zpravidla souběžným postižením více vadami, vyžadujících vysokou úroveň podpory.

Metody výuky zahrnují všechna doporučení předchozích stupňů podpůrného opatření. Jsou zajišťovány s využitím podpůrných metod a s podporou speciálních pomůcek. Výuka probíhá převážně individuálně. Využíváme prostředky alternativní a augmentativní komunikace jako v předchozím stupni.

Úprava obsahu vzdělávání dítěte spočívá zpravidla v jeho výrazné redukci vzhledem k možnostem dětí. Vždy je hlavním cílem dosáhnout maximální možné samostatnosti dítěte.

Organizaci výuky a průběh vzdělávání uzpůsobujeme prostředí vzdělávání tak, aby se maximalizovaly vzdělávací pokroky dítěte i jeho sociální rozvoj. Práci s dítětem přizpůsobujeme režimovým opatřením ve vztahu ke stravování, podávání léků, nárokům na dodržování hygieny, střídání činností a odpočinku. Je zde možnost působení osoby – osobního asistenta, který poskytuje dítěti po dobu jeho pobytu v MŠ podporu podle jiných právních předpisů. Respektujeme nároky na prostorové uspořádání třídy a pracovního místa dítěte.

Podpůrná opatření v pátém stupni zahrnují také využívání asistenta pedagoga, využívání dalších pedagogických pracovníků – školního psychologa, logopeda, dále také podle potřeby využití osobního asistenta.

Hodnocení výchovně vzdělávacích pokroků dětí je obsaženo v IVP a zohledňuje omezení dítěte, ale především jeho pokroky ve vzdělávání.

Intervence je zajišťována pedagogickými pracovníky školy – speciálními pedagogy v MŠ, poradenskou pomocí pracovníky ŠPZ, školním logopedem, školním psychologem, pracovníky specializovaných ŠPZ (např. SPC Eda).

Při přijímání dětí s pátým stupněm podpůrných opatření je uzpůsoben průběh přijímacího řízení s respektem k funkčním důsledkům SPV dítěte, jeho onemocnění nebo zdravotního postižení, které mohou ovlivnit průběh přijímacího řízení. Pokud je to potřebné, umožní ředitel školy přítomnost asistenta pedagoga.

Pomůcky pro děti s přiznaným pátým stupněm podpůrných opatření – lze použít speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky při dodržení normované finanční náročnosti.

### 3.9 Vzdělávání dětí nadaných

Pokud bychom u dítěte v MŠ speciální zjistili nadání v určité oblasti, bude v dané oblasti dále podporováno. Bude stimulován rozvoj potenciálu takového dítěte ve spolupráci s pracovníky SPC (speciálními pedagogy, psychology), se zákonnými zástupci dítěte, popř. s dalšími odborníky. Na základě doporučení ŠPZ bude takovému dítěti vypracován IVP.

### 3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud budou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

## 4 Organizace vzdělávání

Kapacita MŠ je 24 dětí. MŠ je školou trojtřídní. Třídy jsou heterogenní. K předškolnímu vzdělávání jsou přijímány děti od 2 do 8 let věku. Ve větší ze tříd probíhá vzdělávání dětí třídy B (dětí s těžkým nebo kombinovaným typem postižení) souběžně se vzděláváním dětí třídy C (dětí s poruchou autistického spektra nebo dětí s kombinovaným postižením). V každé z těchto tříd může být vzděláváno 4–6 dětí. V menší třídě A se vzdělávají děti s lehčím typem zdravotního postižení či děti s kombinovaným postižením. Zde může být vzděláváno maximálně 12 dětí.

Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený.

Denní řád je rozvolněný, vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s respektem zachování intervalů mezi podávanými jídly. Odpočinek dětí vychází z individuálních potřeb dětí. Poté je maximálně využíváno pobytu na zahradě opět s využitím řízených a spontánních činností, přičemž řízené činnosti jsou v této době více individuální než skupinové.

Doplňkové aktivity, které jsou plánované na daný kalendářní rok, jsou organizovány jak v dopoledních hodinách, tak i odpoledne. Tematicky navazují na integrované bloky, doplňují je a rozšiřují tak vzdělávací nabídku.

V případě výletů je organizace dne uzpůsobena dle požadovaných potřeb.

Posláním naší MŠ je společně s odborníky zajistit komplexní péči a všestranný harmonický rozvoj dětí. MŠ se zaměřuje na kvalitní speciálně pedagogickou péči se zřetelem na všestranný harmonický rozvoj dětí podle jejich možností, s respektováním druhu a stupně postižení.

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a kritérii pro přijímání dětí. Kritéria pro přijímání dětí jsou zveřejněna 2 měsíce před zápisem do MŠ na webových stránkách školy, na letácích a informačních vývěskách před budovou školy, na informační nástěnce v šatně MŠ. Přijímání dětí je podrobně upřesněno ve školním řádu MŠ speciální.

Mateřská škola speciální též uskutečňuje individuální vzdělávání dětí. Organizace tohoto vzdělávání je podrobně popsána ve školním řádu MŠ speciální Kolín.

## Organizace vzdělávání v ŠpZZ

Mateřská škola je jednotřídní, o třech odděleních. Vyučující pracuje s dětmi vždy střídavě buď na Dětských odděleních VD a MD nebo DCH.

Do MŠ jsou zapisovány děti ve věku od 2,5 - 3 roků do 6 - 7 let. Do školy se děti zařazují okamžikem přijetí k hospitalizaci, se souhlasem lékaře a podpisem zákonného zástupce.

Škola pracuje v areálu Oblastní nemocnice Kolín a.s., Žižkova 146, Kolín. Zřizovatelem je Středočeský kraj.

Pracuje jako odloučené pracoviště ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, Kutnohorská 179, pod přímým vedením ředitelky školy.

Paní učitelka si denně ráno zapíše děti u sester na recepci. Získá první informace o dětech. Postupně si prochází pokoje a nastává první kontakt s dětmi. Učitelka si vytypuje hry a pomůcky, které dětem přinese, rozhoduje se pro způsob práce s dětmi – individuální na pokoji, skupinová na pokoji, skupinová v centrálně komunikačním prostoru...

Děti hospitalizované v nemocnici jsou přijímány do MŠ bez dalšího řízení se souhlasem ošetřujícího lékaře a písemným souhlasem rodičů. Časový rozsah a způsob práce si stanoví učitelka po dohodě s lékařem. Rodiče mohou péči školy o dítě odmítnout. Odmítnutí je rovněž součástí dokumentace dítěte.

## 5 Charakteristika vzdělávacího programu

**Motto:** „Kdybych měla vychovávat své dítě znovu,  
vybudovala bych pro něj nejprve sebeúctu a pak teprve dům.  
Prstem bych víc malovala a míň hrozila.  
Méně bych ho opravovala a víc si s ním vykládala.  
Nedívala bych se na hodinky, ale prostě bych se dívala.  
Nestarala bych se tak o učení, ale prostě bych se starala.  
Chodila bych více na procházku a pouštěla bych víc draků na provázku.  
Přestala bych si hrát na vážnou, ale vážně bych si hrála.  
Proběhla bych víc polí a viděla více hvězd.  
Víc bych ho objala a míň bych s ním „válčila“!  
Viděla bych v žaludu častěji dub.  
Nebyla bych přísná, ale přístupná.  
Neučila bych ho lásce k síle, ale síle lásky.

Nikdy nebudeme moci vychovávat své děti znovu. Nikdy. Máme jedinou možnou příležitost, a to neopakovatelnou...“

### Naše cíle a záměry vychází z těchto výroků:

- ✓ Když děti žijí s kritikou, učí se odsuzovat.
- ✓ Když děti žijí s nepřátelstvím, učí se bojovat.
- ✓ Když děti žijí s posměchem, učí se bázlivosti.
- ✓ Když děti žijí se zahanbením, učí se provinilosti.
- ✓ Když děti žijí s tolerancí, učí se sebedůvěře.
- ✓ Když děti žijí s bezpečím, učí se věřit.
- ✓ Když děti žijí s nestranností, učí se spravedlnosti.
- ✓ Když děti žijí s chválou, učí se oceňovat.
- ✓ Když děti žijí s uznáním, učí se sebeúctě.
- ✓ Když děti žijí s přízní a s přátelstvím, učí se nacházet ve světě lásku.

S touto filozofií se snažíme naplňovat cíle RVP PV, podle kterého naše škola pracuje. Naší prioritou je přitom účinná pomoc zdravotně postiženým dětem a jejich rodinám.

Snahou pedagogů školy bylo vytvořit vzdělávací program školy v souladu s rámcovými cíli RVP PV tak, aby:

- respektoval a rozvíjel přirozenou schopnost dítěte učit se a jeho touhu po poznání okolního světa,
- poskytl dětem informace o postojích, vztazích a hodnotách, na nichž je založena naše společnost.
- umožnil dětem seberealizaci, sebeprosazení, získat sebejistotu, osobní samostatnost schopnost projevat se jako samostatná osobnost.

### 5.1 Cíle a záměry

Rozvíjíme děti ve třech oblastech, v oblasti psychické, fyzické a sociální. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.

Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.

Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany. Maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu.

Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

### Cíle a záměry vzdělávání v ŠpZZ

ŠVP je přizpůsoben prostředí a okolnostem, za nichž je realizován. Pro práci se zdravotně znevýhodněným dítětem je předpokladem základní znalost diagnózy, možnost zatížení dítěte a jeho momentální zdravotní stav. Od toho se odvíjí volba správné metody, prostředků a motivace dítěte. Toto je možné zjistit jen kvalitní komunikací se zdravotníky a obsluhujícím personálem.



Jedná se o krátkodobé vedení a vzdělávání dětí, o krátkodobé působení. Děti průběžně přicházejí a odcházejí a absolvují jen určitou část programu, příležitostnou nabídku aktivit. Spektrum aktivit je poměrně úzké, omezené prostorovými podmínkami zdravotnického zařízení a také zdravotním stavem dětí.

Děti jsou v situaci, která je pro ně nevýhodná, velice náročná a zatěžující. Nejsou ve fyzické a duševní pohodě, ocitají se v neznámém prostředí, absolvovaly, či je čekají nepříjemné zákroky. Jsou nuceny se přizpůsobit často velmi náročným okolnostem.

#### **Cíl:** Minimalizovat stres dítěte ve zdravotnickém zařízení

Příprava dítěte předškolního věku na školu se u nás posunuje na cíl přípravy dítěte na život a zdravé prospívání – fyzické, psychické, sociální. Při práci s nemocnými dětmi je dobrá znalost nejčastějších onemocnění a jejich komplikací, volba správných prostředků a vhodná motivace. Práce s dětmi v nemocnici je vždy týmová.

Plán činností je volný, přizpůsobivý a pružný s ohledem na podmínky školy.

#### Prostředky k dosažení cílů:

- vytvoření citového zázemí pro nemocné děti
- snažit se co nejcitlivěji překlenout dobu odloučení od rodiny – individuální přístup ke každému dítěti
- odstraňovat nejistotu z neznámého prostředí, lidí v něm i lékařských zákroků, které dítě čekají
- dbát na nenásilnost a funkčnost působení výuky, využívat zájmů dětí
- řízené činnosti prolínají se spontánními aktivitami
- vytvářet prostor pro rozvoj tvořivosti a fantazie dětí
- volit metody přiměřené, vhodné, pestré s ohledem na specifické možnosti dětí
- diferencovat, respektovat zdravotní a psychický stav dětí

## 5.2 Metody a formy vzdělávání

- vzdělávání dětí maximálně přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- respektujeme individualitu každého dítěte
- každému dítěti poskytneme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, v kvalitě, která mu vyhovuje
- vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového a zdravotního stavu dítěte
- pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí
- pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí
- vše zakládáme na přímých zážitcích dětí
- podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- podporujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové
- snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné
- uplatňujeme aktivity spontánní i řízené a dbáme o jejich vyváženost
- didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte
- chceme být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, připravujeme prostředí a nabízíme dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem uplatňujeme integrovaný přístup ve vzdělávání

### Metody a formy vzdělávání v ŠpZZ

#### Metody:

Hra, herní terapeut = metoda práce = odborná speciálně pedagogická nabídka

Smyslové metody

Prožitkové učení

Dramatické metody

Rozhovor = diagnostická metoda, která nám slouží jako východisko další práce s dětmi

#### Formy:

Individuální, skupinové

Dostatečný prostor pro hru

Individuální práce na lůžku

Společné řízené činnosti

Individuální činnosti

Prostředky:

Hry

Praktické činnosti

Práce s různým materiálem a technikami

Práce s knihou, obrazovým materiálem

## Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je zpracován v deseti integrovaných blocích, které jsou rámcové, nastiňují cíle a záměry, stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky. Integrované bloky mají nabídku učiva doporučovat s využitím rozdílných způsobů a různých metod práce učitelů. Plán je volný, přizpůsobitelný a pružný s ohledem na konkrétní podmínky školy. Vždy jsou respektovány aktuální potřeby dětí. Hlavním úkolem učitelky je vybírat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet a chápat.

Rozpracování integrovaných bloků je předmětem třídního vzdělávacího programu (dále jen TVP). Současně s tím vstupují do ŠVP a TVP dílčí projekty a doplňkové programy.

Organizace vzdělávání v jednotlivých třídách se tedy uskutečňuje dle TVP a jemu odpovídajícímu týdennímu výchovně vzdělávacímu programu, ale vždy s ohledem na individuální možnosti a schopnosti jednotlivých dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, blíže specifikovanými v jejich individuálních vzdělávacích plánech. Za tímto účelem je organizace vzdělávání pružná, zohledňuje aktuální situace i náladu dětí popř. jejich momentální zdravotní stav.

Celoroční téma: „**Rok v MŠ**“

### Vzdělávací obsah v ŠpZZ

Integrované bloky představují základ, od něhož se odvíjí základní formální nabídka školy a dále pak třídní vzdělávací program.

Podoba těchto bloků se odvíjí od konkrétních vzdělávacích potřeb a možností hospitalizovaných dětí, jejich věkové skladby, od podmínek a možností školy.

ŠVP vnímáme jako celek pod názvem, Rok v MŠ“, který je rozdělen do 10 témat.

Integrované bloky nabídku učiva umožňují zpracovat s využitím různých metod a způsobů práce učitelky. Plán je pružný a přizpůsobitelný podle aktuální zdravotní situace a potřeb dětí.

Dbáme, aby nabídka aktivit byla pestrá, aby děti měly z čeho vybírat, aby program nebyl příliš jednotvárný.

## 6.1 Integrované bloky

1. Já a moji kamarádi v MŠ.
2. Co přináší podzim.
3. Známe a chráníme naše tělo.
4. Kouzelné Vánoce.
5. Čas zimních radovánek.
6. Bez práce nejsou koláče.
7. Volám tě, sluníčko!
8. Místo, kde žijeme.
9. Co se děje na louce a u vody.
10. Už se těším na prázdniny!

### **1. integrovaný blok – Já a moji kamarádi v MŠ**

**- časová dotace zpravidla 4 týdny**

#### **Záměr:**

Seznámení dětí s novým prostředím, osvojení základních hygienických, společenských a zdvořilostních návyků, naučit se vnímat vlastní identitu, vytváření pravidel soužití osvojení si základních pravidel vzájemné komunikace mezi dětmi navzájem i mezi dětmi a dospělými. Posilovat u dětí získání jistoty a důvěry, získání citové samostatnosti, podporovat rozvoj jejich sebevědomí, rozvíjet u dětí prosociální postoje a jejich interaktivní a komunikativní dovednosti. Vytváření pozitivního prostředí v MŠ.

#### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- získávání lokomočních pohybových dovedností
- vytváření relaxačních a odpočinkových činností pro vytváření pohody a zdravého prostředí
- zaměřit se na komunikaci dětí s vrstevníky – podporovat verbální i nonverbální komunikaci (využívat komunitních kruhů)
- procvičování znalosti značek dětí při didaktických hrách
- hry a činnosti k procvičení orientace v prostoru, organizační dovednosti
- vést děti ke společné účasti a spolupodílení se na společných činnostech

- zařazovat činnosti, které navozují příjemnou atmosféru
- spoluvytvářet pravidla chování třídy
- naučit se soustředění na krátký příběh, pohádku
- estetické činnosti zaměřené na výchovu základních návyků
- spontánní a volné hry, experimenty s novými předměty a materiály, manipulace s nimi a jejich zkoumání, pozorování blízkého prostředí a orientace v něm
- procvičování jemné i hrubé motoriky při nejrůznějších denních činnostech

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence k učení, komunikativní kompetence, kompetence sociální a personální.

#### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

- seznamovací hry
- rozvoj komunikativních dovedností – komunitní kruhy
- znalost nových značek – procvičování
- rozvíjení prosociálního postoje poznávání pocitů z obrázkových kartiček
- četba krátkých příběhů, pohádek
- nácvik písniček a básniček s tematikou přátelství, kamarádi, školka...
- učit se pojmenovávat vše, čím je dítě obklopeno, péče o tyto předměty, úklid hraček
- osvojovat si manipulaci s předměty, při doprovodné motivaci, zkoumat vlastnosti předmětů
- odhalovat podstatné znaky, nacházení podob, rozdílů, vzájemných souvislostí, vytváření pojmů
- rozvíjet fantazii, představivost při didaktických hrách, poslechu pohádek apod.
- seznámit se s jednoduchou společenskou hrou
- pobyt venku – rozvoj hrubé motoriky, rozvoj jemné motoriky kreslení nejhezčích zážitků z prázdnin; u předškoláků začínáme s pracovními listy – kladen důraz na správné držení tužky
- BOZP – poučení o bezpečném chování na školní zahradě, v umývárkách

**Doporučené týdenní bloky:**

- Hurá, hurá, školka volá
- Pojď si se mnou hrát
- Já, ty, každý jsme jiný
- Loučíme se s létem

## **2. integrovaný blok – Co přináší podzim**

### **- časová dotace zpravidla 7 týdnů**

#### **Záměr:**

Chceme děti naučit vnímat svou sounáležitost s přírodním prostředím, přimět je k uvědomění si změn, ke kterým v přírodě na podzim dochází (barevnost podzimu, padající listí, podzimní počasí). Osvojení si poznatků o přírodě, rozvíjení smyslového vnímání (hmat, čich, chuť, zrak). Zapojení se do společných činností, osvojení si práci ve skupině. Postupné získávání sebevědomí a sebedůvěry. Rozvoj poznatků o správné životosprávě. Seznámení dětí s plody podzimu – ovocem, zeleninou, plody ostatních listnatých i jehličnatých stromů v okolí školky. Seznámení dětí s lidskou prací (hodnota lidské práce) na poli i v zahradě.

#### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- získat podvědomí o významu životního prostředí
- poznání plodů podzimu všemi smysly
- rozvoj tvořivosti a poznání při práci s přírodninami
- vést děti ke společné účasti a spolupodílení se na společných činnostech
- zaměřit se na komunikaci dětí s vrstevníky, učit se vyjadřovat své pocity rozvíjet zájmy dětí
- umět porovnat barevnost jednotlivých ročních období, soustředit se na barvy podzimu a umět je používat
- rozvoj paměti a výslovnosti
- procvičování jemné i hrubé motoriky
- zdokonalení se v pohybových činnostech
- rozvoj hudebního cítění při písni, tanečku
- poznání významu lidské práce
- elementární chápání proměn v přírodě, umět o nich vyprávět-rozvoj řečových schopností a dovedností

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence k učení, kompetence sociální a personální, činnostní a občanské.



### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

- vycházky do okolí školky a pozorování změn v podzimní přírodě exkurze do sadu a pozorování práce sadařů při sklizni jabloní
- poznáváme plody všemi smysly
- povídáme si o významu ovoce a zeleniny pro naše zdraví
- povídáme si o možnosti zpracování ovoce a zeleniny
- malujeme ovoce a zeleninu
- vyrobíme jablíčko, hrušku, švestku
- pozorování práce na poli
- rozlišení jehličnatých a listnatých stromů
- rozvíjíme další pohybové dovednosti seznamovat se s dalšími hračkami ve školce a možnostmi jejich použití
- práce s keramickou hlinou
- nacvičíme s dětmi taneček a doprovod na Orfovy nástroje
- pracovní listy s tematikou plodů podzimu
- vycházka k lesu
- práce s přírodninami
- vycházka do lesa ke krmelci
- prohlížení encyklopedií
- poznáváme typické rysy podzimního počasí při pouštění draka
- četba pohádek s podzimní tematikou
- naučíme se básničky a písničky s podzimní tematikou
- vyrábíme draky
- naučíme se písničku s podzimní tematikou
- při pobytu na školní zahradě stavíme domečky pro zvířátka z mechu, listí a klacíčků dle fantazie dětí

- na školní zahradě využíváme kupek z nahrabaných listů a kupky přeskakujeme, obíháme, přehazujeme míčem apod.
- kolektivní práce-výroba podzimního stromu
- dlabeme ozdobné dýně a vytváříme strašidélka
- prověřovat chápání a porozumění hovorové řeči

### **Doporučené týdenní bloky:**

- Ovoce a zelenina vitamínů je vždy plná
- Podzim na poli
- Podzimní les je krásný
- Kdo se schoval pod listí?
- Foukej, foukej větříčku
- Strašidelný týden
- Příroda usíná

### **3. integrovaný blok – Známe a chráníme naše tělo**

**- časová dotace zpravidla 2 týdny**

#### **Záměr:**

Osvojení si názvů částí těla, naučit se „poslouchat“ své tělo a co nejvíce samostatně o něj pečovat. Zjistit, co našemu tělu prospívá a co mu naopak škodí. Prevence sociopatologických jevů, úrazů. Uvědomění si hodnoty lidského zdraví.

### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových dovedností
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání a prožívání
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytváření prosociálních postojů
- rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence - kompetence k učení, kompetence sociální a personální, činnostní a občanské.

### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

- upevňujeme u dětí hygienické návyky
- učíme děti správnému stolování
- učíme děti vnímat estetiku prostředí
- třídíme potraviny na zdravé a nezdravé
- zajistíme besedu s odborníkem, můžeme využít povolání rodičů
- poučíme děti o bezpečném chování při styku s cizími lidmi, o bezpečném chování v silničním provozu, možnost využití spolupráce s městskou policií
- využití nejrůznějších pracovních a grafomotorických listů
- učíme se poslouchat svoje tělo
- hmatové hry na tělo
- didaktické a pohybové hry na dané téma

- komunikace v komunitním kruhu na dané téma
- dramatické, hudební a výtvarné činnosti na dané téma
- prohlížení encyklopedií
- využití preventivních materiálů

#### **Doporučené týdenní bloky:**

- My stonáme neradi
- Polámal se mraveneček

### **4. integrovaný blok – Kouzelné Vánoce**

- časová dotace zpravidla 3 týdny

#### **Záměr:**

Seznámení dětí se zvyky a tradicemi Vánoc, rozvíjet u nich pocit sounáležitosti, umět se podělit o radost s ostatními a zapojit do prožitků dítěte ostatní členy rodiny. Rozvíjet schopnosti vytvářet citové vztahy, plně své city prožívat. Učit se dělat radost druhému. Rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. Učit se rozeznat dobro a zlo. Podpora samostatnosti při tvoření dárečků, vystupování na besídce... Rozvíjení fantazie, představivosti.

#### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- naučit děti orientaci v základních lidských normách (co je správné a co ne)
- uvědomění si atmosféry v adventním čase
- připomenutí a rozvoj vánočních tradic a zvyků nejen v naší zemi
- rozvoj představivosti a tvůrčího myšlení
- rozvoj pohybových dovedností
- procvičování paměti
- rozvíjení rytmu, pohybu, kooperace s ostatními dětmi
- procvičování mluvidel, rozvoj řečových schopností
- naučit děti soustředění
- umět vyjádřit vlastní fantazii a představivost

- rozvoj pracovních dovedností
- rozvoj a užívání všech smyslů
- utužování sociálních vztahů mezi členy rodiny
- učit se vnímat ostatní, jejich přání, potřeby
- umět se těšit z hezkých a příjemných zážitků

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence sociální a personální.

### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

- v komunitním kruhu si s dětmi povíme o adventu v ČR i v jiných zemích
- adventní výzdoba třídy, školy
- naučíme se různé básničky, básničky s pohybem, pohybové hry a písničky na téma Vánoce
- tematické omalovánky a pracovní listy
- čertovská nadílka
- výtvarné ztvárnění Mikuláše, čerta a anděla (různé výtvarné techniky)
- výroba čertovských řetězů
- čertovské soutěže
- pečení cukroví
- dramatizace pohádky
- výroba přání pro rodiče
- práce s keramickou hlinou
- didaktické, smyslové i pohybové hry s vánoční tematikou
- nácvik vánočních koled, doprovod Orfovými nástroji
- výroba svícínku z jablka
- výroba vánočních ozdob
- poslech koled na CD
- poslech pohádek a příběhů s vánoční tematikou

- vycházky do okolí a pozorování adventní výzdoby
- návštěva sádek a pozorování ryb
- zdobení vánočního stromečku
- besídka pro rodiče (zkušenost se silným prožitkem)
- spolupráce se ZŠ

### **Doporučené týdenní bloky:**

- Adventní čas
- Andělské zvonění
- Vánoce přicházejí

## **5. integrovaný blok – Čas zimních radovánek**

**- časová dotace zpravidla 5 týdnů**

### **Záměr:**

Seznámení dětí s charakteristickými rysy zimní přírody. Podpora samostatnosti při zimních radovánkách a pokusech se sněhem a ledem. Přiblížit dětem kouzlo zimy, rozvinou jejich dosavadní a získat další životní zkušenosti. Učit děti zodpovědnosti – pečovat o ptáky a zvířata v zimě. Osvojení si praktických dovedností. Podpora samostatnosti při oblékání. Uvědomění si sounáležitosti s vlastní rodinou, podpora rodinných vazeb.

### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- podpora pohybových schopností a fyzické zdatnosti dětí
- osvojení návyků bezpečného chování na sněhu a ledu
- získávat poučení o možných nebezpečných vlivech prostředí a způsobech, jak se chránit
- posilování citových vztahů dětí k rodině
- vést dítě ke vzájemné pomoci v rodině
- rozlišit rozdílnost rolí v rodině
- pozorovat změny v přírodě
- poznávat a rozeznávat hlavní znaky zimy
- seznamovat se s péčí o zvířata, ptáky
- zapojit se do radovánek na sněhu a ledu

- poznávat oděv, obuv – pojmenovávat, rozlišit, znát účel a vlastnosti
- rozvoj hudebních dovedností při zpěvu písní se zimní tematikou, učit se vnímat rytmus – vytleskávání, tanec
- poznávat elementární časové pojmy (včera, dnes, zítra, dopoledne, odpoledne), procvičovat roční období a dny v týdnu
- učit se rozlišovat období lidského života od miminka přes školáka až po období prarodičů
- předškoláci se učí znát adresu svého bydliště
- učit se projevovat a vyjádřit své pocity, nebýt lhostejný ke svému okolí, pomáhat všem kamarádům bez rozdílu, umět nabídnout pomoc

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence sociální a personální.

#### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

- využití sněhové nabídky
- výroba zimní krajiny
- využití nejrůznějších pracovních a grafomotorických listů
- zpěv nových i známých písní s doprovodem flétny a Orfových nástrojů
- nácvik básniček se zimní tematikou
- zdravotní cvičení
- vycházky do zimní přírody a její pozorování
- prohlížení nejrůznějších stop zvířat a ptáků
- výroba tukových koulí pro ptáčky
- prohlížení encyklopedií
- rozvoj řečových schopností a slovní zásoby při vyprávění v komunitním kruhu

- námětové hry „Na rodinu“
- kresba na téma „moje rodina“
- nácvik básniček s rodinou tematikou
- rozvoj komunikativních a rozumových dovedností v komunitním kruhu
- zhlédnutí divadelního představení – dle nabídky MD Kolín
- procvičování činností potřebných pro přípravu k zápisu do základní školy

### **Doporučené týdenní bloky:**

- Schováme se do kožíšku
- Ptáčci v zimě
- Zimní les
- Radovánky na sněhu
- Moje rodina

## **6. integrovaný blok – Bez práce nejsou koláče**

- časová dotace zpravidla 4 týdny

### **Záměr:**

Seznámit děti s tradicemi, naučit poznat je hodnotu lidské práce. Osvojení si praktických dovedností. Podpora samostatnosti dětí při výrově masek, při disciplínách na paralympiádě. Naučit děti vnímat hendikep zdravotního postižení, vést je ke správnému chování k lidem se zdravotním postižením.

### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- seznamovat se s tradicemi, lidovými zvyky (Masopust, Morena)
- učit se vyjadřovat své prožitky a představivost (hudebně, výtvarně, dramaticky)
- seznamovat dítě s jednoduchými hudebními nástroji
- radostně prožít karneval, učit se sladit pohyb s hudbou



- seznamovat děti s nejrůznějšími profesemi a řemesly
- naučit je vážit si práce druhých
- učit děti spolupracovat
- seznámení s novými pojmy, rozšíření slovní zásoby
- poznávání vlastností surovin
- zdokonalení se v manipulačních činnostech
- učit se projevovat a vyjádřit své pocity, nebýt lhostejný ke svému okolí, pomáhat všem kamarádům bez rozdílu, umět nabídnout pomoc
- seznámit se se zdravotními hendikepy některých dětí a učit se na tyto děti adekvátně reagovat
- zdokonalit se v lokomočních pohybech
- prohlubovat znalosti základních a doplňkových barev
- uvědomit si důležitost chránit životní prostředí

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní.

### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

- rozvoj rozumových znalostí v komunitním kruhu na téma: „Masopust“, Povolání“, Barvy"
- výzdoba třídy
- nácvik nových písní a básní s tematikou povolání
- karnevalové dětské dopoledne
- spolupráce s rodiči
- omalovánky a pracovní listy s tématem karnevalu, povolání
- sluchová diferenciacce jednotlivých hlásek
- zdravotní a dechová cvičení
- povídáme si, které lidské profese nesvědčí přírodě kolem nás
- dramatické činnosti, předvádění a napodobování různých profesí
- výtvarné znázornění nějaké profese a popis vlastního díla
- vytváření vlastního doprovodu Orfovými nástroji

- prohlížení různých obrázků, knih a encyklopedií
- námětové hry na různé druhy povolání
- poznávání řemesel podle obrázku
- exkurze
- poznáváme suroviny
- četba příběhu z knihy
- hádanky s „profesí“
- pohybové činnosti na téma povolání
- dramatizace pohádky
- zvyšujeme fyzickou zdatnost a odvahu při pohybových hrách
- prohlížení encyklopedie – „Lidé a věci kolem nás“
- použití nejrůznějších výtvarných technik při práci s tématy
- účast na školní paralympiádě

### **Doporučené týdenní bloky:**

- Masopust
- Ten dělá to a ten zas tohle
- Barevný týden
- Olympijský týden

## **7. integrovaný blok – Volám tě, sluníčko!**

- časová dotace zpravidla 4 týdny

### **Záměr:**

Seznámení dětí s lidovými říkadly a zvyky v souvislosti s příchodem velikonočních svátků. Aktivně je zapojit do činností a k radostnému prožívání společných oslav. Seznámení dětí s domácími zvířaty a jejich mláďaty, získat nové poznatky a dovednosti. Osvojení poznatků a potřebných dovedností v péči o přírodu, o zvířátka. Vést dítě prostřednictvím knih k lásce k jazyku a literatuře. Podporovat dítě v samostatné reprodukci čteného textu.

### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- získat povědomí o velikonočních svátcích, poznat zvyky, tradice

- seznámení se s velikonoční koledou
- spolupráce s ostatními dětmi při společných činnostech
- poznávat změny v přírodě
- získat povědomí o tom, že jaro je hlavním obdobím, kdy se rodí mláďata
- osvojit si názvy domácích zvířat a jejich mláďat
- rozvoj jemné i hrubé motoriky
- další rozvoj lokomočních dovedností
- rozvoj rozumových znalostí
- rozvoj slovní zásoby dítěte
- podpora správné výslovnosti dítěte
- seznamování dětí s různými druhy knih
- vést dítě k samostatné reprodukci čteného textu

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence k učení, kompetence činnostní a občanské, kompetence komunikativní.

**Vzdělávací nabídka (příklady):**

- v komunitním kruhu povídání o tradici Velikonoc
- nácvik nových básní a písní s velikonoční, jarní tematikou
- nácvik velikonočních koled
- výroba velikonočních kraslic a velikonoční výzdoby různými technikami
- pohybové hry s jarní tematikou
- pracovní a grafomotorické listy s velikonoční a jarní tematikou
- pozorování jarních změn přírody při vycházkách do okolí
- sázení kytíček, setí semínek do hlíny a následná péče a pozorování
- procvičování znalostí potřebných pro přípravu na ZŠ s předškoláky
- jarní výzdoba tříd a školy
- pohybové hry s jarní tematikou
- výlety, exkurze
- v komunitním kruhu rozvoj řečových a rozumových dovedností na téma domácí zvířata

- výroba zvířátek a jejich mláďátek různými technikami
- prohlížení obrázkových knih a obrázků s jarní a zvířecí tematikou
- zdravotní a dechová cvičení
- práce s keramickou hlinou
- čtení zajímavých pohádkových knížek – jejich rozbor
- prohlížení obrázkových knih a leporel
- omalovánky a pracovní listy s pohádkovou tematikou
- zpěv pohádkových písní
- dramatizace pohádky pomocí loutky
- návštěva knihovny

### **Doporučené týdenní bloky:**

- Když se budí jaro
- Byla jedna slepička
- Na dvorečku
- Cesta do pohádky

## **8. integrovaný blok – Místo, kde žijeme**

- časová dotace zpravidla 5 týdnů

### **Záměr:**

Chceme s dětmi poznávat život ve městě, přiblížit jim rozdíl mezi městem a venkovem, seznámit děti s pravidly silničního provozu a různými dopravními prostředky. Naučit dítě vnímat člověka jako součást světa a vesmíru, přiblížit jim lidské rasy a jejich odlišnosti. Vytváření citového vztahu ke své rodině, k místu, kde dítě žije. Seznamování s pravidly společného soužití. Upevňování výslovnosti a vyjadřovacích schopností. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností. Podporovat samostatné chování dětí v nejrůznějších situacích.

### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- prohlubování znalostí o místu bydliště, městu, kde se nachází naše škola
- přiblížit dítěti název a účel významných budov ve městě

- vést dítě k získání povědomí o svém národu, o tom, ve které zemi žije a jak se jmenuje jazyk, kterým hovoří
- získání povědomí o hlavním městě Praze a některých známých památkách, vyskytujících se na území ČR
- získat povědomí o zvycích, které rodiny dětí dodržují (svátky v různých zemích se též liší), upevnit citový vztah ke své rodině a k místu, kde žije
- poznat rozdíl mezi životem na venkově a ve městě – znát klady a zápory obou míst
- pomoci dítěti uvědomit si, že jsme si všichni rovni, bez ohledu na barvu pleti či národnost
- naučit se vnímat odlišnosti jednotlivých národností
- vést dítě k vědomí, jak se chovat v silničním provozu, rozpoznat barvy semaforu a pochopit jejich princip, znát a vnímat možnost nebezpečí na silnici
- naučit dítě znát a pojmenovat dopravní prostředky a určit, jakým způsobem se pohybují
- naučit dítě vnímat možné nebezpečí a naučit ho vědět, kde má v případě potřeby hledat pomoc
- naučit dítě chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nad, pod, mezi), orientovat se v prostoru
- rozvoj jemné i hrubé motoriky
- další rozvoj lokomočních dovedností
- získání nových zážitků ze společných akcí
- 

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní.

### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

v komunitním kruhu rozvoj řeči a rozumových dovedností na týdenní témata pomocí obrázkových materiálů definujeme rozdíl mezi městem a vesnicí  
 při procházce městem si ukazujeme důležité budovy, řeku  
 kolektivní práce – koláž města  
 prohlížení encyklopedie Svět

vysvětlíme dětem nové pojmy – vlajka, znak, hlavní město, hymna apod.

poslech státní hymny

- ukázka globusu a map
- ukázka fotografií různých lidských národností (odlišnosti v barvě pleti, kultuře), vnímání rovnosti s ostatními lidmi

- seznámení se s dopravními prostředky
- výtvarné a pracovní činnosti na témata týdenních bloků
- procvičování prostorových pojmů, orientace v prostoru

pohybové hry na dopravní téma

besedy, exkurze (složky IZS)

návštěva dopravního hřiště

dramatizace dopravní nehody, zásahu hasičů apod.

praktické ukázky první pomoci

využití různých pracovních a grafomotorických pracovních listů

společně vyrábíme čarodějnici

slavíme čarodějnice

### **Doporučené týdenní bloky:**

- Můj domov
- Všichni jsme tu kamarádi
- Šlapu si to na kole i pěšky
- Týden se záchranáři
- Čarodějnický týden

## **9. integrovaný blok – Co se děje na louce a u vody**

- časová dotace zpravidla 4 týdny

### **Záměr:**

Seznámit děti s tradicí svátku matek. Osvojení si dalších praktických dovedností. Podpora samostatnosti dětí při výrobě dárečků maminkám, při pokusech s vodou aj. Získat povědomí o koloběhu vody v přírodě. Snaha vytvořit pozitivní vztah dítěte k prostředí, ve kterém žije a získat u něj povědomí o nutnosti jeho ochrany.

**Dílčí vzdělávací cíle:**

- upevnit si znalost pojmu rodina – kdo vše do ní patří
- objasnit si vztahy a role jednotlivých členů rodiny
- uvědomit si důležitost rodinného zázemí
- naučit se umět obdarovat blízkého člověka, udělat mu radost
- získat povědomí o životě v trávě
- získat povědomí o důležitosti každého živého tvora
- uvědomit případné nebezpečí při setkání s některými druhy živočichů a rostlin
- podporovat dítě v kontaktu s přírodou
- poznat způsob života některých druhů hmyzu
- poznat způsoby, kterými můžeme napomoci ochraně přírody – recyklace apod.
- získat povědomí o živlech – oheň, voda, vítr

- podporovat dítě ve spolupráci s ostatními při nejrůznějších činnostech
- rozvíjet další pohybové dovednosti
- rozvíjet jemnou a hrubou motoriku při nejrůznějších činnostech
- získat nové životní postoje
- mít radost ze společných zážitků a radost z úspěchu

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence činnostní a občanské.

### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

v komunitním kruhu rozvoj řeči a rozumových dovedností na týdenní témata

- výroba dárku pro maminky
- realizace besídky pro maminky
- nácvik nových říkadel, básniček a písniček na týdenní téma
- využití nejrůznějších pracovních a grafomotorických listů a omalovánek
- vycházka k řece, pozorování vody a života u ní
- pozorování života v trávě na louce, na zahradě
- pokusy s vodou
- pracovní činnosti a výtvarné činnosti na týdenní témata
- pohybové hry
- návštěva výstavy o životním prostředí
- využití nejrůznějších výukových materiálů o životním prostředí
- projížďka po řece Labi na člunech s pozorováním života v řece a jejím okolí
- využití encyklopedie „Zvíře“
- besedy, exkurze, výlety



### **Doporučené týdenní bloky:**

- Maminky mají svátek
- Co se děje v trávě
- Když všechno roste
- Co umí voda v létě

## **10. integrovaný blok – Už se těším na prázdniny!**

- časová dotace zpravidla 4 týdny

### **Záměr:**

Naučit dítě spolupracovat s ostatními a předškoláky připravit na roli budoucího školáka. Upevnit u dětí povědomí o bezpečném chování. Rozvoj vnímání svého okolí. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem. Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti dětí, získání citové samostatnosti.

### **Dílčí vzdělávací cíle:**

- seznámit dítě s tím, jak chránit své zdraví a zdraví ostatních – bezpečnost o letních prázdninách
- učíme dítě uplatňovat své individuální potřeby, řešit konflikt dohodou
- učit dítě vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- učit dítě využívat své získané zkušenosti k učení
- podporovat dítě v ovládnutí činností a znalostí potřebných k nástupu na ZŠ
- pomoci dítěti získat povědomí o tom, jak probíhá vyučování na ZŠ, znát zásady správného chování a dodržovat je
- podporovat dítě v citové samostatnosti, v ovládnutí svého chování
- podporovat dítě v respektování vyjasněných a pochopených pravidel

- upevnit u dítěte umění respektovat rozhodnutí jiného člověka, umění se podřídit rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se programu
- získat u dítěte povědomí o ročním koloběhu, poznat znaky nastávajícího léta, učit se vnímat změny v přírodě
- získat povědomí o tom, které rostliny rostou, především ovoce a zelenina, které ovoce dozrává v tomto období
- seznámit dítě s významem zdravého prostředí, aby vědělo, jak chránit přírodu, čím ji můžeme uškodit
- rozvíjíme u dítěte pohybové dovednosti

Naplněním dílčích cílů získává dítě v tomto integrovaném bloku především tyto klíčové kompetence – kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence činnostní a občanské.

#### **Vzdělávací nabídka (příklady):**

- opakování znalostí a činností potřebných k nástupu na ZŠ
- v komunitním kruhu rozvoj řeči a rozumových dovedností na týdenní témata
- společné akce s prvňáčky kmenové ZŠ
- rozvoj pohybových dovedností při zdravotním a dechovém cvičení
- rozvoj jemné motoriky – vystřihovánky (letní motivy), využití nejrůznějších pracovních a grafomotorických listů
- pohybové hry a soutěže v rámci oslavy Dne dětí
- pohybové hry a volná hra na školní zahradě
- výtvarné činnosti a pracovní činnosti na týdenní témata
- rozloučení s předškoláky
- školní výlet

### **Doporučené týdenní bloky:**

- Děti mají svátek
- Dozrává letní ovoce
- Co už umím
- Hurá, prázdniny!

#### 6.2 Doplnkové programy MŠ speciální Kolín

##### Lekce předplavecké průpravy ve Vodním světě Kolín

Děti mají možnost navštěvovat plavecký bazén ve Vodním světě v Kolíně, kde s nimi pracují zkušené lektorky plavání. Jedná se o doplňkový program MŠ, který je hrazen zákonnými zástupci dětí. Je na uvážení rodičů, zda dítě bude lekce navštěvovat. Nezbytnou podmínkou účasti na lekcích předplavecké průpravy je potvrzení od lékaře, že dítě může lekce absolvovat. Potvrzení je v evidenčním listu dítěte.

Tyto lekce mají pozitivní vliv na rozvoj psychomotoriky dítěte, rovnováhy, koordinace pohybů a orientačních schopností, posílení imunitního systému a celkové odolnosti organismu. Děti se naučí spolupracovat, soustředit, jsou bystřejší. Během několika lekcí se děti nebojí položit na vodu, polít si hlavu a ti odváznější se i potopit. Většině dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které navštěvují MŠ speciální, tyto lekce velmi prospívají a těší se velké oblibě dětí i jejich rodičů.

Děti, které lekce předplavecké průpravy nenavštěvují, jsou v MŠ a je jim zajištěn alternativní program v rámci výchovně vzdělávací práce.

##### Canisterapie

Canisterapie je jednou z zooterapie, při níž se využívá pozitivního působení psa na zdraví člověka.

Canisterapii provádí terapeutka s bernským salašnickým psem Indym. Indy je nápomocen při rehabilitačním cvičení u dětí s těžkým tělesným postižením, kdy pomáhá především k uvolňování spasmů. U autistických dětí je canisterapie přínosem hlavně společenským. Pes zde plní roli určitého prostředníka mezi nimi a ostatními, kdy poté lépe docházelo k přirozenému navazování vztahů.

Neméně důležitý je pro všechny děti přínos preventivní. Děti se naučí rozeznávat komunikační signály, které psi běžně používají. Díky lekcím zjistily, jak se správně chovat ke psům, vědí také, co dělat v případě, pokud by je pes napadl. A nezpanikaří, když potkají cizího psa, u kterého si nejsou úplně jisté, co udělá. Děti se učí pochopit, co to znamená být za někoho zodpovědný, o někoho pečovat.

Pro nás pedagogy je velmi důležitá také zpětná vazba – děti na Indyho velice pěkně reagují, na jeho návštěvu se vždy těší. Naučí se v jeho přítomnosti psa správně chovat - nepobíhají, jsou klidné, nekřičí.

## 7 Evaluační systém

Evaluace nám poskytuje zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a je východiskem pro naši další práci. Evaluační systém tedy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy v mateřské škole.

### Evaluace obsahu vzdělávání

- Cíl:**
- 1) zhodnotit správné zařazení integrovaného bloku vzhledem ke konkrétním podmínkám školy a specifičnosti jejího okolí.
  - 2) zahrnutí všech oblastí z RVP PV
  - 3) návaznost na RVP PV
  - 4) pestrost nabídky činností s respektováním individuálních potřeb dítěte

**Časové rozvržení:** denně, průběžně, při ukončení integrovaného bloku, závěrečné hodnocení školního roku.

**Nástroje:** řízené rozhovory, pozorování, hospitace, písemná zpráva, anketa

**Kdo:** učitelky v jednotlivých třídách, ředitelka, rodiče

### Evaluace průběhu vzdělávání

**Cíl:** vyhodnotit efektivnost průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných forem a metod práce se zaměřením na komunikaci (otevřenost vůči dětem, vzájemné respektování v komunikaci)

**Časové rozvržení:** dle plánu pedagogických porad, hospitace, konzultace pedagogů, sebehodnocení dětí, konzultace s rodiči

**Nástroje:** monitoring, vzájemné hospitace, konzultace pedagogů, sebehodnocení dětí, konzultace s rodiči

**Kdo:** učitelky, rodiče, děti

### Evaluace výsledků vzdělávání

**Cíl:** vyhodnotit uplatňování získaných poznatků, znalostí a dovedností v praktických činnostech v průběhu dne

**Časové rozvržení:** denně, hodnocení integrovaných bloků, průběžně

**Nástroje:** pozorování dětí, hospitace, komunitní kruh, sebehodnocení dětí, konzultace s rodiči

**Kdo:** učitelky, ředitelka, rodiče

### Evaluace hodnocení vzdělávacích pokroků dětí

**Cíl:** hodnotit individuální vývojové pokroky u dětí

**Časové rozvržení:** průběžně, dle situace a potřeby, minimálně však 3x ročně

**Nástroje:** cílené pozorování, konzultace s rodiči, konzultace učitelek, IVP dětí, záznamy, dětské výtvarné práce, konzultace s odborníky (PPP, SPC)

**Kdo:** učitelky, ředitelka

### Evaluace věcných podmínek

**Cíl:** zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP:

- a) budova a její technický stav
- b) vybavení interiérů školy
- c) školní zahrada – prostor pro pohybové aktivity dětí

**Časové rozvržení:** září, leden, červen

**Nástroje:** dotazníky, záznamy z pedagogických rad a provozních porad, záznamy z kontrolní činnosti, fotodokumentace, jednání se zřizovatelem a majitelem budovy

**Kdo:** všichni zaměstnanci dle místa pracovní působnosti a kompetencí a zřizovatel

### Evaluace psychosociálních podmínek

**Cíl:** zhodnotit vztahy ve třídě a klima třídy, klima školy:

- a) úspěšnost adaptačního procesu
- b) prostorové uspořádání třídy, herny vzhledem k zajištění soukromí dětí a jejich bezpečnosti
- c) vyváženost spontánních a řízených činností

**Časové rozvržení:** září, leden, červen

**Nástroje:** pozorování, rozhovory, kontrola, hospitace, konzultace, dotazník

**Kdo:** ředitelka, učitelky, rodiče

### Evaluace řízení školy

**Cíl:** zhodnocení stávající dělby práce – vymezení kompetencí a povinností, systém delegování

**Časové rozvržení:** průběžně, červen

**Nástroje:** monitoring, rozhovory, záznamy z pedagogických rad a provozních porad, záznamy z kontrolní činnosti

**Kdo:** ředitelka, vedoucí učitelka

### Evaluace personálních podmínek

**Cíl:** zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV:

a) kvalifikovanost celého pedagogického týmu

b) efektivita personálního zabezpečení MŠ

**Časové rozvržení:** červenec

**Nástroje:** průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní činnost, hospitace, pedagogické rady a provozní porady

**Kdo:** ředitelka, vedoucí učitelka

### Evaluace organizačních podmínek

**Cíl:** zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů a cílů ŠVP, TPV

**Časové rozvržení:** leden, červen

**Nástroje:** monitoring, hospitace, kontrolní činnost, dotazník, záznamy z pedagogických rad a provozních porad, konzultace

**Kdo:** všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

### Evaluace spolupráce s rodinou

**Cíl:** zhodnotit efektivnost zvolených forem, metod, témat spolupráce v návaznosti na plnění záměrů a cílů v této oblasti ŠVP

**Časové rozvržení:** leden, červen

**Nástroje:** fotodokumentace, rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči, dotazník, pedagogické rady, mimoškolní akce s účastí rodičů

**Kdo:** učitelky, rodiče, ředitelka

### Evaluační systém v ŠpZZ

**Cíl:** vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu naplnění stanovených záměrů a cílů ŠVP

**Časové rozvržení:** červen

**Nástroje:** webové stránky školy, konzultace s institucemi a partnery, vystupování dětí na veřejnosti, publikační činnost školy, zveřejnění fotodokumentace školy, písemné záznamy o spolupráci, výstava dětských prací a výrobků

**Kdo:** ředitelka, vedoucí učitelka

### **Evaluační systém v ŠpZZ**

Evaluační systém obsahuje podmínky vzdělávání - materiální a personální, naplňování cílů ŠVP, realizace tematických celků, práci a sebereflexi učitelky, prezentaci na veřejnosti.

#### **Předmětem evaluačního systému**

naplňování cílů školního programu

podmínky a jejich kvalita

zpracování a realizace ŠVP

vzdělávací proces pedagoga

#### **Formy a metody**

rozhovory, naslouchání

sebereflexe učitelky

reflexe dětí - zpětná vazba

diskuze

porady

hospitace



analýza

kontrola dokumentace ředitelkou školy

### **Zdroje informací**

děti a jejich postoje

reakce

verbální i neverbální projevy

postoje a reakce rodičů, zdravotního personálu, veřejnosti

### **Časový plán**

výsledky her řízených, činností neřízených průběžně

podmínky a kvalita výsledků průběžně

porady – dle určení vedení školy

plnění cílů v integrovaném bloku

evaluace školního programu a vyhodnocení jeho obsahu závěr školního roku

### **Formy**

průběžná tvorba třídního programu – flexibilita, tvořivost, aktuálnost

tvorba individuálních programů pro jednotlivce na základě doporučení zdravotníků

specializace, konkretizace cílů

podklady pro další tematické bloky a vzdělávání

reflexe akcí a her - zpětná vazba k učitelce (úsměv, kresba, spokojenost, spontánnost - žádné obavy, nemají obavu chybovat...)

výtvary dětí

### **Autoevaluace - učitelka**

Mění postupy a přístupy dle výsledků, případně i kritiky - prvořadý zájem je dítě

Vzdělává se, prohlubuje svoji profesionalitu, spolupodílí se na akcích

Na základě vyhodnocování své práce přistupuje s novými poznatky k aktualizaci programu, vytyčuje si nové přístupy, cíle...

Uvědomuje si své postavení vůči dítěti - je dítěti partnerem